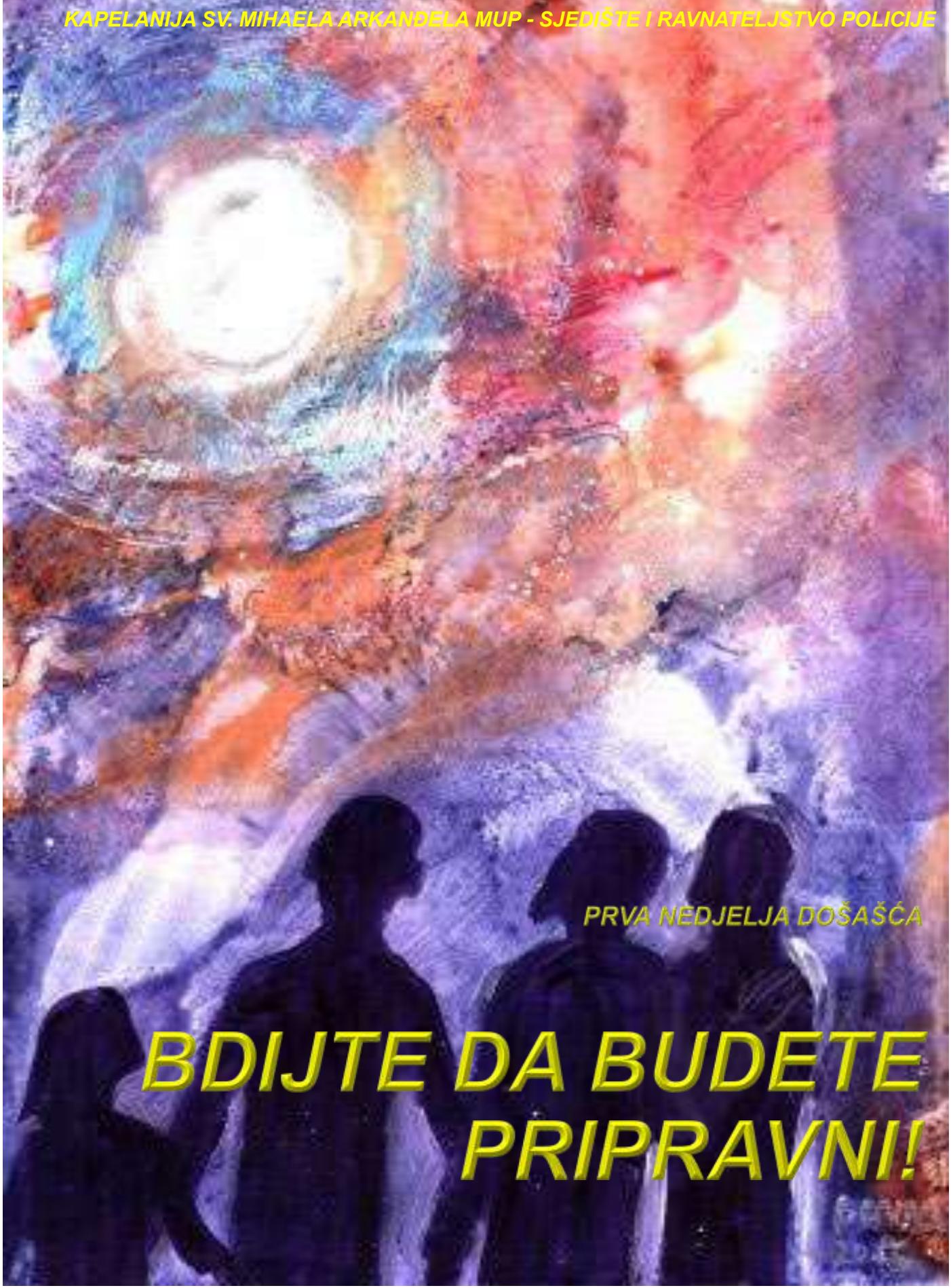


mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANDELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE



PRVA NEDJELJA DOŠAŠĆA

***BDIJTE DA BUDETE
PRIPRAVNI!***

mihael

47/2019.

**LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE
SV. MIHAELA ARKANĐELA
MUP - SJEDIŠTE I
RAVNATELJSTVO POLICIJE**
Godište XIV. (2019.), broj 47(426),
Prva nedjelja došašća,
1. prosinca 2019.

Kontakt:

vlč. Željko Rakošec, policijski kapelan
tel.: 22 712, 85 682;
e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana
tel.: 88 853, 82 805;
e-mail: vbakula@mup.hr

Naslovnica, Bernadette Lopez, Prva nedjelja došašća,
<http://www.evangile-et-peinture.org/>

STUDENI

Ned 1. PRVA NEDJELJA DOŠAŠĆA
Eligije; Natalija; Božena

Pon. 2. Bibijana; Živka; Blanka

Uto. 3. Franjo Ksaverski; Klaudije

Sri. 4. Barbara; Barica; Ivan
Damaščanski

Čet. 5. Saba; Krispina; Slavka

Pet. 6. Nikola biskup; Nikša

Sub. 7. Ambrozije; Agaton; Dobroslav

MEDITACIJA

Obećanje četiriju svjeća

3

SLUŽBA RIJEČI -

UVOD U ČITANJA

Iščekivanje

4

ČITANJA

Bdijte da budete pripravni!

6

HOMILIJA

Pripremimo se za iznenađenje

8

Došašće - advent

9

KATEHEZA

Moja vjera

Sakramenti

10

Mali vjeronomučni leksikon

13

Biblija

14

NAŠI POKOJNI

16

Obećanje četiriju svijeća

U svoj stan postavite adventski vijenac (ili panj). Adventski vijenac je znak da naš život koji se često raspada, ponovno postaje cjelovit i zaokružen. (Panj pak podsjeća na nadu o ispunjenju proročke riječi kod Izajije: „Isklijat će mladica iz panja Jesejeva, izdanak će izbiti iz njegova korijena...“).

Prije svake nedjelje došašća zapalite jednu svijeću i mirno pogledajte na svijeću, na ono što ona u nama izaziva, pokreće. Blago svjetlo svijeće dovodi nas u dodir s vlastitom čežnjom. A to je obećanje.

Prva svijeća je obećanje da ćemo postati jedno sa samima sobom, sporazumni sa svojim životom.

Druga nas svijeća poziva da dopustimo da blago svjetlo poteče u naše odnose. Pogledajte u ovome topлом svjetlu na svoga partnera umjesto da ga prosuđujete. Tamne sjene koje su se spustile na odnos, obasjat će vas i rasvijetliti.

Treća svijeća hoće pustiti da Kristovo svjetlo prodre u sva područja vašega tijela, vaše duše i vašega duha, da bi se sve u vama preobrazilo.

Četvrta svijeća upućuje na četiri počela, na zemaljsko. Sve što se odnosi na vašu svakodnevnicu – zarađivanje novca, rad ili stanovanje – hoće biti preobraženo Kristovim svjetлом, da bi u vašemu životu Bog poprimio obliče i sve rasvijetlio.

Zadržite osobni ili obiteljski obred adventskoga vijenca (ili panja). Možete zapjevati koju adventsku pjesmu ili poslušati adventsku glazbu. Možete glasno izgovoriti nekoliko prošnji:

Što je moja čežnja za mene, za moju obitelj, za ljudе oko mene, za široki i prostrani svijet?

Čemu se nadam dolaskom Isusa Krista u moј i naš svijet?

Phil Bosmans



Iščekivanje

Hodeći stazama Gospodnjim

Prorok Izajia djelovao je u Jeruzalemu u vrijeme vladanja „Uzije, Jotama, Ahaza i Ezejije, kraljeva judejskih“ (Iz 1, 1.), 736. - 701. pr. Kr. Bilo je to vrijeme političkoga mira i određenoga gospodarskog oporavka, ali i vrijeme nezakonitog bogaćenja manjeg broja dobrostojećih često još više osiromašujući siromašnije pučanstvo. Izajijina knjiga dijeli se na tri dijela. Današnje čitanje uzeto je iz prvog dijela (Prvog Izajije), a opisuje viđenje vječnoga mira. Taj mir dogodit će se „na kraju dana“ ne na zemlji nego u nebu. Premda ne će biti na zemlji za nj se treba pripraviti, nastojati suzbiti nepravdu i zaustaviti ratove. Ratovi će biti zaustavljeni, mačevi prekovani u plugove, a kopljia u srpove tek onda kad svi ljudi nauče hoditi stazama Gospodnjim.

Zaodjenuti Gospodinom

Pavao je napisao Poslanicu Rimljanim 56. ili 57. godine u Korintu. U njoj razrađuje grešnost i spasenje. Svojim zalaganjem nitko se neće spasiti, svi smo upućeni na Božje milosrđe.

U današnjem ulomku čitamo oprečne riječi *dan/noć, svjetlo/tama, spavanje/buđenje, čas/punina vremena* kojima se izriče ranokršćansko poimanje dvaju vremena, ovoga grešnoga sadašnjega u kojemu trenutno živimo i vječnosti.

Kršćani premda žive u sadašnjemu vremenu, okruženi *noću* i *tamom* trebaju odbaciti djela i utjecaj tog vremena što ne mogu bez Kristove pomoći, „zaodjenost Gospodinom“.

Čekamo Kristov dolazak

Dvadeset i četvrto poglavlje Matejeva evanđelja, kao i Mk 13 i Lk 21 donosi Isusova proročanstva o propasti Jeruzalema i ponovnom dolasku Sina Čovječjega.

Matej želi potaknuti vjernike na svakodnevni kršćanski život i upozoriti ih da odbace krivovjerna učenja o danu



Kristova ponovnog dolaska. Kao i u prethodnom čitanju, vidimo da kršćani žive u svijetu, brinu se za svoja dobra, obavljaju redovite poslove i nastoje preživjeti. Unatoč svakodnevnim materijalnim obvezama treba misliti na budućnost.

Isus donosi primjer Noinih suvremenika uoči općeg potopa. Oni su "jeli i pili, ženili se i udavalii" do početka potopa. Nisu mislili na budućnost koju Bog sprema i snašla ih je propast. Druga dva primjera su iz svakodnevnog života: od dvojice koji će raditi na polju, "jedan će se uzeti", a drugi ostaviti; dvije će zajedno mljeti, jedna će se uzeti, a druga ostaviti. Da ne bi nespremni dočekali dan Gospodinova dolaska treba biti budan kao domaćin koji je uvijek spremjan da ga ne iznenadi kradljivac. Budnost ne znači odricanje od svakodnevnog života i obveza, nego u svakodnevnom zemaljskom ne zaboraviti na ljubav prema bogu i bližnjemu i na vječnost.

Isus želi naglasiti, a to Matej prenosi vjernicima, da nema raspoznajnih znakova Gospodinova dolaska. Može doći svakog časa.

Koji put vodi k Bogu?

Rabi Baer od Radošica molio jednoč
svoga učitelja „vidioca“ iz Lublina:

- *Pokažite mi jedan općeniti put kako
da služim Bogu!*

Cadik odgovori:

- *Ne treba čovjeku reći kojim putem
treba ići. Jer jedan je put služiti Bogu
naukom, drugi molitvom, opet drugi
postom, drugi jelom. Svatko mora dobro
paziti na koji ga put vuče njegovo srce, i
onda ga treba izabrati svojim snagama.*

M. Buber

Prvo čitanje:

Iz 2, 1-5

**Gospodin sabire sve narode u vječni
mir kraljevstva Božjega.**

Čitanje Knjige proroka Izajje

Viđenje Izajje, sina Amosova, o Judeji i Jeruzalemu:
Dogodit će se na kraju danâ:
 Gora Doma Gospodnjega
bit će postavljena vrh svih gora,
 uzvišena iznad svih bregova.
K njoj će se stjecati svi narodi,
 nagnut će mnoga plemena i reći:
„Hajde, uziđimo na Goru Gospodnju,
 pođimo u Dom Boga Jakovljeva!
On će nas naučiti svojim putovima,
 hodit ćemo stazama njegovim.
Jer će iz Siona Zakon izaći,
 iz Jeruzalema riječ Gospodnja.“

On će biti sudac narodima,
 mnogim će sudit plemenima
i oni će mačeve prekovat u plugove,
 a koplja u srpove.
Neće više narod dizat mača
 protiv naroda
 nit se više učit ratovanju.
Hajde, dome Jakovljev,
 u Gospodnjoj hodimo svjetlosti!

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam

Ps 122, 1-2.4-9

**Hajdemo radosno u Dom
Gospodnji!**

Obradovah se kad mi rekoše:
„Hajdemo u Dom Gospodnji!“
Eto noge nam već stoje
 na vratima tvojim, Jeruzaleme.

Onamo uzlaze plemena,
 plemena Gospodnja!
Po zakonu Izraelovu
 da slave ime Gospodnje.
Onde stoje sudačke stolice,
 stolice doma Davidova.

Molite za mir Jeruzalemov!
Blago onima koji tebe ljube!
Neka bude mir u zidinama tvojim
i spokoj u tvojim palačama!

Radi braće i prijatelja svojih
klicat ću: „Mir tebi! „
Radi Doma Gospodina, Boga našega,
za sreću tvoju ja ću moliti.

Drugo čitanje

Rim 13, 11-14a

Blizu je spasenje naše.**Čitanje Poslanice svetoga
Pavla apostola Rimljanim****B**raćo:

Shvaćate ovaj čas:

Vrijeme je već da se oda sna prenemo jer nam je sada spasenje bliže nego kad povjerovasmo. Noć poodmače, dan se približi! Odložimo dakle djela tame i zaodjenimo se oružjem svjetlosti. Kao po danu pristojno hodimo, ne u pijankama i pijančevanjima, ne u priležništvima i razvratnostima, ne u svađi i ljubomoru, nego zaodjenite se Gospodinom Isusom Kristom.

Riječ Gospodnja**Evangelje**

Mt 24, 37-44

Bdijte da budete pripravni!**Čitanje svetog Evangelija po
Mateju**

Uono vrijeme: Reče Isus svojim učenicima:

Kao u dane Noine, tako će biti i dolazak Sina Čovječjega. Kao što su u dane one – prije potopa – jeli i pili, ženili se i udavali do dana kad Noa uđe u korabiju i ništa nisu ni slutili dok ne dođe potop i sve odnije – tako će biti i dolazak Sina Čovječjega. Dvojica će tada biti u polju: jedan će se uzeti, drugi ostaviti. Dvije će mljeti u mlinu: jedna će se uzeti, druga ostaviti.

Bdijte dakle jer ne znate u koji dan Gospodin vaš dolazi. A ovo znajte: kad bi domaćin znao o kojoj straži kradljivac dolazi, bđio bi i ne bi dopustio potkopati kuće. Zato i vi budite pripravni jer u čas kad i ne mislite Sin Čovječji dolazi.

Riječ Gospodnja

Pripremimo se za iznenadjenje

Današnja čitanja nam govore da spasenje dolazi u času kada se najmanje nadamo i za one za koje to najmanje očekujemo. Da bi prepoznali čas u kojem dolazi, potrebna nam je izvanredna čistoća uma, srce slobodno od predrasuda, pozitivan stav i sklonost prema dobru. U protivnom nećemo prepoznati stranca kada prođe pored nas i Isus će se roditi izvan našeg grada.

Naša priprema za Isusovo rođenje u našim životima i domovima ne bi se trebala sastojati od znanstvenog proučavanja Biblije, lukave računice da Bog svakako mora doći ili sumnjičavog gledanja na svijet kako nam ništa ne bi promaklo. Drugim riječima, za Božić se ne pripremamo citirajući Bogu Bibliju i pokazujući mu da znamo kako se trebamo ponašati, ili pak držanjem vjerskih obreda i davanjem donacija, nakon čega ćemo se uljuljati u osjećaj sigurnosti. Iako znamo na koji datum pada Božić, Sin Čovječji ipak dolazi u čas kad i ne mislimo.

Unatoč velikoj pripremi koju je odradio Stari zavjet, Isusovo rođenje iznenadilo je ljude. Da, Isus je rođen u Betlehemu, ali izvan grada! Da, on je došao u punini vremena (Ef 1, 10), ali ljudi su čitavo vrijeme bili zaokupljeni ostvarivanjem svojih sebičnih ciljeva. Isus je podsjetio na priču o Noinoj lađi. „Kao što su u dane one ... jeli i pili, ženili se i udavali.“ Ljudi dakle nisu imali vremena razmišljati o tome što bi Bog mogao učiniti; sve su činili sami. Njihova budućnost morala je biti pomno isplanirana, bez mogućnosti izvanrednih događaja. Ljudi ne dopuštaju da im išta

pomuti planove. Oni znaju kako će se spasiti i imaju rješenje za sve nepredviđene situacije. Ali, Isus kaže: „Dvojica će tada biti u polju: jedan će se uzeti, drugi ostaviti. Dvije će mljeti u mlinu: jedna će se uzeti, druga ostaviti. Bdite dakle jer ne znate u koji dan Gospodin vaš dolazi.“

Tijekom došašća od nas se traži da se pripremimo na iznenadjenja i iznenadne promjene. Ali, kako se pripremamo za nešto što ne poznajemo? Strpljivošću s drugima u njihovim iznenadnim promjenama stavova. Tolerancijom prema riječima i postupcima drugih, iako se oni kose s našim željama i planovima. Slušanjem. Podržavanjem drugih u njihovim dobrim namjerama i hrabrim pothvatima. Vjerom da u nama i u drugima postoje još neistražena bogatstva.

Čitajući ono što Pavao kaže o Rimljanim pomislili bismo da za njih nema nade. Pavao zahtijeva: „Kao po danu pristojno hodimo, ne u pijankama i pijančevanjima, ne u priležništвима i razvratnostima, ne u svadi i ljubomoru.“ Ipak, postoji veća nada nego što naslućujemo. Ako Pavao poziva ljudе koji su ovoliko duboko zašli u grijeh, tada je došlo vrijeme i za sve nas. Tijekom došašća, Pavao od nas traži da njegujemo prirodnu iskrenost i cjelovitost svoje osobe. Prestanemo li iskrivljavati i kvariti divno Božje djelo, što mi jesmo, naša će dobrota biti probuđena iz sna. „... jer nam je sada spasenje bliže nego kad povjeravasmo.“

Došašće - advent

Vrijeme Došašća ispunjeno je pripremanjem i iščekivanjem. Mi kršćani često podlegnemo promidžbi te se naša priprava svodi na razmišljanje o darovima, kupovinu, pripreme darova i raznoraznih jela. Pri tome zaboravljamo duhovnu stranu Adventa i Božića

Došašće je vrijeme iščekivanja, obraćenja i nade, promišljanja ljubavi i poniznosti Sina Božjega koji se u ovom svijetu radio kao najmanji od najmanjih. Ponekad, u silnoj žurbi i potrošačkoj groznici, zaboravimo Isusove riječi Zaista kažem vam, što god učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste (Mt 25, 40).

Dok ukrašavamo prostorije svojih domova, ne smijemo zaboraviti pripremiti mirno mjesto u našim srcima, u kojem će boraviti naš Spasitelj.

Težište na liturgiji

U vremenu Došašća uvijek su četiri nedjelje, iako ne obavezno i četiri tjedna. Liturgijska boja vremena je ljubičasta, osim u treću nedjelju Došašća (ružičasto). Slava se ne govori u ovo vrijeme, nego Aleluja.

Proroštva Izajie često se čitaju u vrijeme Došašća, ali sva se čitanja u ovom vremenu usredotočuju na ključne osobe Starog i Novog Zavjeta, koje su bile pripremljene i odabrane od Boga kako bi Utjelovljenje bilo moguće: Blažena Djevica Marija, sveti Ivan Krstitelj, sveti Josip, sveta Elizabeta i Zakarija. Iščekivanje se pojačava od 17.

prosinca do 24. prosinca kada liturgija odzvanja prekrasnim proročkim naslovima antifona.

Vrijeme Došašća također ima i Marijansko težište. Razmišljamo o ovoj divnoj tajni Utjelovljene Riječi revno kao i Njegova Majka Marija, pripremna i očekujući rođenje svoga Sina.

Povijest Došašća

490. godine, biskup Perpetuus iz Toursa službeno je proglašio Došašće pokorničkim vremenom u franačkoj crkvi, naređujući post u tri dana svakog tjedna od 11. studenog (blagdan svetog Martina) do Božića. Ovo četrdesetodnevno vrijeme posta, slično Korizmi, originalno se nazivalo Quadragesima Sancti Martini (Četrdesetodnevni post svetog Martina). Čitanja prilikom euharistijskog slavlja uzimala su se iz Korizmenog vremena.

Vrijeme Došašća Rimske liturgije, koja se razvila stoljeće nakon one franačke crkve, nije bilo pokorničko, nego slavljeničko, vrijeme radosti i priprema za Božić. Kada je Crkva ujedinila liturgijsko vrijeme, nepokornička priroda rimskog Došašća bila je u sukobu sa dužom i pokorničkom praksom galskog Došašća. U trinaestom stoljeću je postignut kompromis, koji je kombinirao post i pokornički karakter galskog običaja s misnim tekstovima i kraćim četverotjednim ciklusom rimske liturgije Došašća. Liturgija Došašća ostala je nepromijenjena sve do II. Vatikanskog koncila, koji je uveo manje izmjene kako bi jasno odredio duh korizmenog i vremena Došašća.

Moja vjera

kateheze za vjersku poduku odraslih

Sakramenti

Sakrament potvrde

Sakramentom potvrde kršćani još savršenije postaju sličniji Kristu, primaju milost Duha Svetoga da u svijetu svjedoče za Krista i obilježeni su neizbrisivim pečatom Kristovih svjedoka. Već krštenjem oni primaju Duha Kristova te u ozračju obitelji i kršćanske zajednice nastoje provoditi život sličan Kristovu životu, prožeti njegovim Duhom kojega im sada svjedoči cijela zajednica Crkve. Potvrdom krštenici na poseban način primaju Duha Kristova, koga je Krist poslao nad apostole na dan Pedesetnice. Od tогa događaja pa sve do danas apostoli i njihovi nasljednici su posebnim obredom polaganja ruku na krštenike, mazanjem svetim uljem te izgovaranjem riječi: "Primи pečat dara Duha Svetoga" podjeljivali i podjeluju dar Duha Gospodnjega.

Taj sakrament upotpunjuje zbilju krštenja: čovjek nije pozvan da sam živi s Kristom, već život koji je primio od Krista treba širiti oko sebe. Zbog toga je potvrda usko povezana s krštenjem, pa se odraslima i podjeljuje zajedno sa sakramentom krsta i euharistije. Danas se redovito djeca kod nas potvrđuju nakon prve pričesti. Potrebno je da se na taj



<https://www.vjeraidjela.com>

sakrament priprave redovitim pohađanjem vjeronauka i sudjelovanjem u životu župne zajednice. Ne primaju naime, taj sakrament tek iz nekog običaja već želete kao odrasli kršćani širiti Kristovu blagovijest svijetu u kojem žive. Zbog toga im je potrebna pouka a i potpora cijele zajednice.

Događa se da i neki odrasli kršćani nisu krizmani, a posebno prigodom vjenčanja župnici od njih traže da prime i sakrament potvrde. Tom prigodom i oni trebaju produbiti spoznaju svoje vjere i biti spremni proživljavati taj sakrament kršćanskog svjedočenja u svom svagdašnjem životu. Ako za to nisu spremni, bolje je da se primanje sakramenta potvrde odgodi za neki rok poslije vjenčanja da se onda ozbiljnije priprave na njega. Naziv Potvrda

na Zapadu ističe u isto vrijeme potvrdu krsta, čime se dovršava kršćanska inicijacija, i učvršćenje krsne milosti, što je sve plod Duha Svetoga (KKC 1289).

Svetu potvrdu redovito podjeljuje biskup, a po njegovu ovlaštenju može i neki drugi svećenik. Obred se sastoji od zazivanja Duha Svetoga, mazanja uljem svete krizme koju biskup posvećuje na Veliki četvrtak i polaganja ruku. Mazanje mirisavim uljem tumači i naziv "kršćanin", što znači pomazanik, izведен iz imena samoga Krista, koga je 'Bog pomazao Duhom Svetim' (Dj 10,38). Znak pomazanja označuje i ujedno utiskuje duhovni pečat. Pomazanje ima više značenja: ulje je znak obilja i radosti, ono čisti i čini gipkim, znak je ozdravljenja jer liječi udarce i rane i ono čini da pomazanik zrači ljepotom, zdravljem i snagom.

Sva ta značenja pomazanja otkrivamo u sakramentalnom životu. Pomazanje katekumenskim uljem prije krsta označuje čišćenje i jačanje; pomazanje uljem bolesnih ozdravljenje i okrepnu; pomazanje svetom krizmom poslije krsta, u potvrdi i u ređenju, znak je posvećenja. Po potvrdi kršćanin, tj. pomazanici imaju potpunijeg udjela u poslanju Isusa Krista i u punini Duha Svetoga kojim je Isus ispunjen, kako bi svim svojim životom širili 'Kristov miomiris' (KKC 1294).

Pečat je međutim simbol, raspoznatljivi znak jedne osobe, znak njena autoriteta i vlasti nad nečim. U robovljeničko vrijeme bi se stavljali pečati na robe u znak njihove pripadnosti gospodaru.

Kršćanski pečat jest pečat Duha Svetoga koji nije utisnut u tijelo, nego u ljudsku dušu i on potvrđuje pripadnost osobe - ne nekom svjetovnom vladaru, čija vlast je ograničena na vrijeme, nego Kristu svevladaru, kome je Otac sve podložio kako bi mu s ljubavlju stajao na raspolaganju u promicanju kraljevstva Božjega među ljudima, kraljevstva pravde i mira, istine, života i spasenja. U isto vrijeme taj je pečat Božje obećanje posebne zaštite kršćaninu u trenutku kada mu bude najviše trebao.

Sam obred krizme ili svete potvrde usko je povezan s obredom krštenja, pa se zato i prilikom slavljenja potvrde obnavljaju krsna obećanja. Kao sakrament kršćanske inicijacije, potvrda je povezana i sa svetom euharistijom, i zato se redovito i dijeli pod svetom Misom pod kojom se novopotvrđenici i pričeste. Euharistija, naime, kao posadašnjenje Kristova otajstva smrti i uskrsnuća daje snagu kršćaninu da riječu i djelom odvažno isповijeda svoju vjeru u Isusa Krista i da se nikad ne zastidi njegova križa.

Sakrament svetog reda

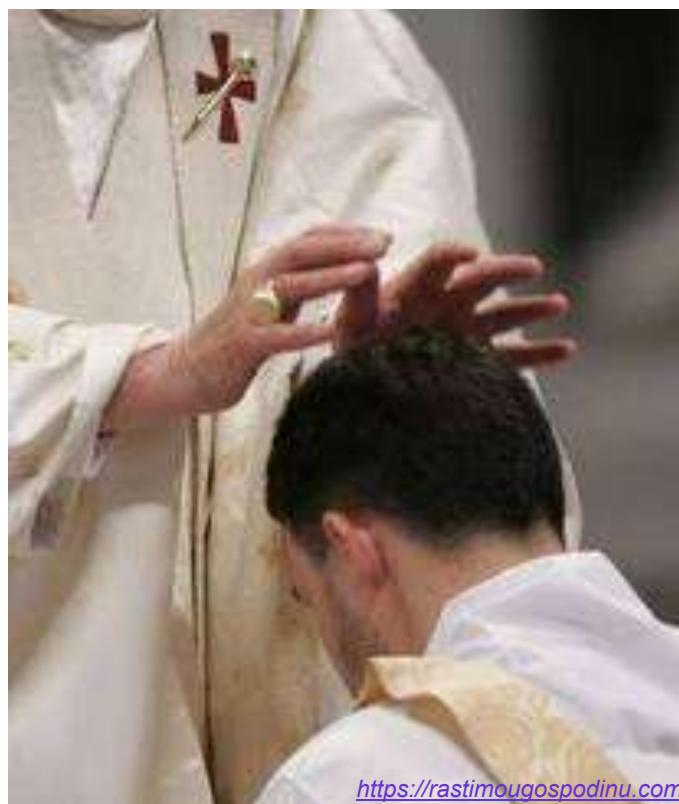
Crkva kao zajednica vjere u Isusa Krista ima svoje predvoditelje: papu, biskupe, svećenike, đakone, a u novije vrijeme obnavljaju se i posebne službe čitača i akolita. Svi ti redovi i službe potrebni su Crkvi da može vršiti svoju osnovnu zadaću: navješćivati evanđelje i slaviti sveta otajstva. Istina, svi su kršćani pozvani da riječju i životom svjedoče o istini i životu što su ga primili. To je opće svećeništvo vjernika. Ipak, Crkva kao uređena zajednica, ima i ljudе koji se na poseban način posvećuju službi navješćivanja evanđelja i slavljenja svetih otajstava. To je ministerijalno svećeništvo kojim je prima neizbrisiv pečat i osobita milost za vršenje službe.

U davnini same su zajednice birale svoje biskupe (nadglednike) i prezbitere (starješine). Kako je Crkva poprimala kroz povijest različite sociološke oblike, tako je i određivanje njenih službenika dobivalo svoje nove oblike. Danas redovito đakoni i svećenici polaze posebne škole, završavaju teologiju a onda ih prema apostolskom predanju biskupi rede polažući na njih ruke i zazivajući Duh Svetoga. I pred suvremenom Crkvu se iznova postavlja problem svećenika. Danas se sve manji broj ljudi odlučuje da prihvati taj poziv. A Crkva ne može vršiti svoje poslanje bez službenika.

Zadaća je svih kršćana moliti da bude ljudi spremnih potpuno se posvetiti u službi Bogu i Crkvi, a i da Duh prosvijetli Crkvu

da može prepoznati nove oblike i načine odaziva svojih službenika, kao i to da u vjernosti Spasitelju, zna odbaciti sve štetne povjesne uvjetovanosti i da službu evanđelja učini razumljivom čovjeku našeg vremena. To je odgovoran zadatak pred suvremenom Crkvom. Njegovo rješenje ovisit će o svijesti i odgovornosti pojedinih kršćanskih zajednica.

Sâm sacrament ređenja đakona, prezbitera i biskupa slavi se redovito pod sv. Misom. Za ređenje biskupa potrebna su barem tri biskupa čime se želi istaknuti da je novi biskup ređenjem pridružen zboru biskupa koji nastavlja službu apostolskog zbara. Svećenika i đakona redi biskup.



Mali vjeronaučni leksikon

Juda Tadej

Juda Tadej, hebrejski, יהודָה בֶן־יעקב Jehuda Bar Jakob - *Juda Jakovljev* ili יְהוּדָה תָדֵא Jehuda Tadeum; grčki Ιούδας Θαδδαῖος, latinski, Judas Thaddeus; od aramejskot *tadda* - hrabar. Jedan od dvanaest apostola, mučenik.

Radi razlikovanja od Jude Iškariotskoga, evanđelisti Matej i Marko nazivaju ga *Tadej*, Luka ga zove *Juda Jakovljev*, a Ivan piše „*Juda ne onaj Iškariotski*“.

Rođen je u Galileji, u prvom stoljeću poslije Krista. Isusov rođak. Prema predaji bratić Blažene Djevice Marije. S bratom Jakovom Mlađim pozvan je među Dvanaestoricu apostola.

Nakon Isusova uskrsnuća propovijedao je u Judeji, Samariji, Idumeji, Mezopotamiji, Siriji i Libiji. On i sveti Barolomej propovijedali su u Armeniji. Nakon toga propovijedali su u Perziji gdje su umrli mučeničkom smrću.

Napisao je Poslanicu Jude apostola.

Priredio Vinko Bakula

Gledaj kamo ideš!

U Japanu su se u staro vrijeme, upotrebljavale svjetiljke od bambusa zaštićene kartonom, u kojima su gorjele svijeće. Nekom slijepcu koji je posjetio prijatelja, ovaj je na odlasku dao takvu svjetiljku da je ponese kući.

- *Meni ne koristi svjetiljka*, reče slijepac, *svjetlo i noć za mene su ista stvar*.
- *Znam da ne koristi tebi*, odgovori prijatelj, *ali bez svjetiljke netko bi se mogao zaletjeti u tebe, zato je uzmi*.

Slijepac se tako uputi sa svjetiljkom, ali nije daleko odmakao kadli se sudari s nekim i začuje zapomaganje.

- *Gledaj malo kamo ideš!*, povika slijepac. *Zar ne vidiš svjetiljku?*
- *Tvoja je svjetiljka ugašena, brate*, odgovori putnik s kojim se sudario.

Biblija

Biblija - knjiga voljena

Čija je Biblija

Bibliju možemo promatrati apstraktno, to jest samu za se - odvojeno od povijesnih prilika u kojima je nastala i od ljudi kojima je upućena, neovisno od naroda u kojemu je i za koji je napisana. Ali je možemo i zapravo moramo promatrati konkretno, to jest ukoliko je knjiga jednog sasvim određenog naroda, jasno određene zajednice ljudi. Tu opet možemo da je promatramo suženo, to jest samo kao knjigu negdašnjeg i današnjeg hebrejskog naroda, Izraela, ili rašireno, kao što stvarno i jest: ona je knjiga jednim dijelom zajednička i Hebrejima i kršćanima (Stari zavjet), a s druge strane pripada svim ljudima - i zajednicama i pojedincima - koji vjeruju u Isusa Krista (Stari i Novi zavjet).

Postoji još šira mogućnost pristupa Bibliji. Ona je doduše sveta i normativna za jedan veliki dio čovječanstva, i to i danas. No već samim tim ona ulazi u opću književnost i pripada kao duhovno blago cijelom čovječanstvu jer je u njem rođena. Stoga se bez nje - u velikoj zajednici svijeta - ne mogu razumjeti oni koji su u njoj tražili i traže (evo, već barem 2500 godina) nadahnute života i djelovanja i koji su, upravo njom nadahnuti, pridonijeli sveukupnoj riznici dobara čovječanstva.

Biblija kao književno djelo

Biblija je vrlo zanimljivo književno djelo. Ona je zanimljiva čak i bez obzira na njezin sveti sadržaj: i po svom postanku i po svom prenošenju, a osobito po svom književnom sadržaju. Već smo rekli da je Biblija zapravo zbirka knjiga. Ona je ujedno primjer najrazličitijih književnih oblika. Ponajprije, razlikujemo u Bibliji tri glavna biblijska oblika: povijesne, mudroljubne ili sapijencijalne te proročke knjige. Unutar te razdiobe u Bibliji nalazimo klasične primjere za pojedine književne oblike: povijesti, povjestice, poslovice, aforizme, psalme - tako tipične za biblijsko pjesništvo - proročanstva. Spomenimo još tzv. evanđeoske parabole ili prispodobe, koje se pod književnim vidom mogu smatrati Isusov doprinos svjetskoj književnosti.

Vrijeme nastanka Biblije

Glede vremenskog raspona u koji treba staviti postanak i rođenje ove zbirke, možemo reći: Biblija se rodila nekako između 2000 godina prije Krista do 100 godina po Kristu, tj. između Abrahamova i Kristova vremena. Definitivni oblik prvih knjiga treba valjda ipak pomaknuti bliže nama, od godine 600. prije Krista na niže.

Različite knjige Biblije napisale različiti autori ali uvijek tako da je svoj neotuđiv

udio u tom odigrala i zajednica u kojoj i za koju su pisane. Zato je pitanje autorstva pojedinih knjiga Svetog pisma uvijek dosta složeno. Biblija je, prema tome, u isto vrijeme plod pojedinih pisaca, povjesničara, pjesnika, proroka, ali također i knjiga narodna. I k tome, po uvjerenju samog naroda koji ju je kao najdraže blago čuvao, Bibliji je suautor sâm Bog, ona je također Božja knjiga, Božja riječ, Božja poruka.

Temeljna knjiga europske civilizacije

Tu želimo pripomenuti nešto važno i značajno. Biblija je nastala u sasvim određenoj geografskoj, povijesnoj i kulturnoj sredini. Nastala je u hebrejskom narodu, Izraelu, koji je uvijek sačuvao temeljne značajke svog prvotnog nomadskog porijekla. Stoga u Bibliji nalazimo vrlo razvijen osjećaj za prirodu, za pleme, za narod. Taj je narod - Hebreji, Izraelci, Židovi - naselio jedan uski pojas zemlje, Palestinu. Ona je bila na mostu dviju velikih civilizacija Starog i Srednjeg Istoka, između Mezopotamije i Egipta gdje je bila živa izmjena ne samo trgovine i civilizacije nego i svega kulturnog blaga čovječanstva. Stoga Biblija u neku ruku sintetizira ono ponajbolje što nam u baštinu ostaviše stvaratelji našeg sadašnjeg svijeta. Pogotovo, kad se - zaslugom legendarne Sedamdesetorice, a pogotovo djelom Kristovih apostola - učijepila, da ga oplodi, u grčko-rimski svijet. Tako je ona ušla u temelje naše europske, zapadnjačke civilizacije.

Biblija je „starija od sebe“

Kad već govorimo o vremenu postanka Biblije, možemo reći da je ona u prvim svojim stranicama starija od sebe. Prva tri poglavљa, štoviše prvih jedanaest poglavљa prve knjige Svetog Pisma (Knjiga Postanka) prenose nam prastaru sliku svijeta i u njoj nam pružaju najstariju teologiju povijesti kozmosa i čovječanstva. Taj nas prikaz, po svom vanjskom obliku, može i zbuniti jer je određen načinom shvaćanja kako si je predstavljao početke svijeta i čovječanstva čovjek davnih vremena. No u tom vanjskom okviru te nam stranice Biblije pružaju pouzdan nauk o Bogu Stvoritelju, o svijetu kao Božjem stvorenju, o čovjeku koji je „slika i prilika“ Božja. Taj je čovjek u isto vrijeme i Božji stvor, ali ga Bog pozivlje i sposobljuje da zajedno s njim bude gospodar svijeta te produžuje, kao sustvaratelj s Bogom, Božje stvaranje.

Bilo bi promašeno, u vezi s vanjskim oblikom te poruke, pokretati pitanje o navodnom sukobu između suvremene znanosti i Biblije. Dakako, tumačenje Biblije treba da ozbiljno uzme u obzir sigurne podatke znanosti, ali njezina poruka o njima ne ovisi, premašuje ih. Tu valja istaknuti temeljno načelo za razumijevanje Biblije: Bog se u svojoj poruci - s obzirom na njezin vanjski oblik - prilagodio čovjeku, tu poruku upućuje na čovjeku blizak i razumljiv način. Očito dakle treba razlikovati sadržaj poruke i njezin vanjski oblik.

Bonaventura Duda, **Što je za me Biblija?**, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1990.

NAŠI POKOJNI

DRAŽEN ERHATIĆ,

PU koprivničko - križevačka, Pakrac, 1. prosinca 1991.

IVAN CIMERMAN,

PU koprivničko - križevačka, Pakrac, 1. prosinca 1991.

TIHOMIR TOMAŠIĆ,

PU brodsko - posavska, Pivare, 2. prosinca 1992. (umro)

DANIJEL GROBOTEK,

PU karlovačka, umro, 2. prosinca 1994.

MARKO ANIĆ - KALIGER,

PU splitsko - dalmatinska, Makarska, 3. prosinca 1992.

VINKO MILAS,

PU zagrebačka, 3. prosinca 1992.

IVAN HODAK,

PU vukovarsko - srijemska, Vinkovci, 4. prosinca 1991.

IVICA LEVAKOVIĆ,

PU vukovarsko - srijemska, Vinkovci, 4. prosinca 1991.

JOSIP KREČAK,

PU bjelovarsko - bilogorska, Zagreb, 5. prosinca 1991.

MIRO MAMIĆ,

(MUP), PU brodsko - posavska, Filipovac, 5. prosinca 1991.

BOŠKO MIKULIĆ,

PU osječko - baranjska, Antunovac, 5. prosinca 1991.

BOJAN TREBUŠAK,

MUP, Lipik, 5. prosinca 1991.

ŽELJKO GRGANIĆ,

PU brodsko - posavska, Lipik, 6. prosinca 1991.

JOZO PETAK,

PU bjelovarsko - bilogorska, Pakrac, 7. prosinca 1991.

POČIVALI U MIRU!